

Name: _____

Class: _____

 tion: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય

Chandragupta Maurya • Std 5 Reading • Historical

ભારતના પ્રથમ સમ્રાટ • Medium level

~150 words

35 min

8 Exercises

100 marks

પાઠ વાંચો (Read the Passage)

ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય ઈ.સ.પૂર્વે ૩૪૦ માં જન્મ્યા હતા. તેઓ ભારતના પ્રથમ મહાન સમ્રાટ હતા. તેમના ગુરુ ચાણક્ય હતા, જે મહાન વિદ્વાન અને રાજનીતિજ્ઞ હતા. ચાણક્ય ની મદદ થી ચંદ્રગુપ્તે નંદ વંશ ને હરાવ્યો અને મગધ ની ગાદી મેળવી. તેમણે મૌર્ય સામ્રાજ્ય ની સ્થાપના કરી, જે ભારતનું પ્રથમ વિશાળ સામ્રાજ્ય બન્યું. ચંદ્રગુપ્ત ની સેના માં ૬ લાખ સૈનિકો, ૩૦,૦૦૦ ઘોડેસવાર, અને ૯,૦૦૦ હાથીઓ હતા. તેમણે અફઘાનિસ્તાન થી લઈ ને બંગાળ સુધી ભારત ને એક કર્યો. ગ્રીક રાજદૂત મેગસ્થનીઝ તેમના રાજદરબાર માં આવ્યો હતો. જીવનના અંતે ચંદ્રગુપ્ત જૈન મુનિ બન્યા અને કર્ણાટક ના શ્રવણબેલગોલા જઈ ને તપસ્યા કરી.

શબ્દાવલી (Vocabulary) - 10 શબ્દો

#	Gujarati	Phonetic	English
1	સમ્રાટ	samrat	Emperor
2	સામ્રાજ્ય	samrajya	Empire
3	વિદ્વાન	vidvan	Scholar
4	ઘોડેસવાર	ghodesvar	Cavalry
5	રાજદૂત	rajdoot	Ambassador
6	રાજદરબાર	rajdarbar	Royal Court
7	તપસ્યા	tapasya	Meditation
8	મુનિ	muni	Saint
9	કાનૂન	kanun	Law
10	હાથી	hathi	Elephant

પાઠ નો બોધ (Moral of the Story)

સારો ગુરુ + દઢ સંકલ્પ = અશક્ય પણ શક્ય.

Topic: ભારતના પ્રથમ સમ્રાટ

Genre: Historical • Difficulty: Medium

આ પાઠ માં ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય વિશે જાણીશું.

Exercise 1: પ્રશ્નો (Comprehension Questions) 12 marks • 10 min

1 Q. ચંદ્રગુપ્ત ક્યારે જન્મ્યા?

A: _____

(Expected: ઈ.સ.પૂર્વે ૩૪૦ માં)

2 Q. તેમના ગુરુ કોણ?

A: _____

(Expected: ચાણક્ય)

3 Q. કયા વંશ ને હરાવ્યો?

A: _____

(Expected: નંદ વંશ)

4 Q. કયું સામ્રાજ્ય સ્થાપ્યું?

A: _____

(Expected: મૌર્ય સામ્રાજ્ય)

5 Q. ગ્રીક રાજદૂત નું નામ?

A: _____

(Expected: મેગસ્થનીઝ)

6 Q. અંતે કયા ધર્મ માં ગયા?

A: _____

(Expected: જૈન ધર્મ)

2 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min**Q1. ચંદ્રગુપ્ત ક્યારે જન્મ્યા?**

- (a) નંદ વંશ (b) મૌર્ય સામ્રાજ્ય
(c) મેગસ્થનીઝ (d) ઈ.સ.પૂર્વે ૩૪૦ માં

Q2. તેમના ગુરુ કોણ?

- (a) જૈન ધર્મ (b) ચાણક્ય
(c) મેગસ્થનીઝ (d) મૌર્ય સામ્રાજ્ય

Q3. કયા વંશ ને હરાવ્યો?

- (a) જૈન ધર્મ (b) નંદ વંશ
(c) ઈ.સ.પૂર્વે ૩૪૦ માં (d) મેગસ્થનીઝ

3 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 4 min

1. ચંદ્રગુપ્ત ભારતના પ્રથમ સમ્રાટ. T F
2. ચાણક્ય તેમના શિષ્ય હતા. T F
3. તેમની સેના માં ૯,૦૦૦ હાથીઓ. T F
4. તેઓ બૌદ્ધ સાધુ બન્યા. T F
5. મેગસ્થનીઝ ગ્રીક રાજદૂત. T F

4 શબ્દાર્થ જોડો (Match Word-Meaning) 5 marks**Gujarati**

1. સમ્રાટ
2. સામ્રાજ્ય
3. વિદ્વાન
4. ઘોડેસવાર
5. રાજદૂત

English

- A. Ambassador
B. Cavalry
C. Scholar
D. Empire
E. Emperor

5 સારાંશ લખો (Write Summary) 5 marks

આ પાઠ નો ૩ વાક્ય નો સારાંશ લખો:

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ પાઠ "ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય" Historical category નો છે.
- ! આ વાર્તા આપણને "ભારતના પ્રથમ સમ્રાટ" શીખવે છે.
- ! આવી similar વાર્તાઓ બાળકો ને inspire કરે છે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ પાઠ ઝડપથી વાંચવો	✓ ધીમે વાંચો + સમજો
✗ Vocabulary skip કરવી	✓ દરેક શબ્દ સમજો
✗ Q&A યાદ રાખવી	✓ સમજો, માત્ર memorize ન કરો

Cross-Curricular Connections

- > **History:** સમય ગાળો + ઘટના
- > **Geography:** સ્થાન + નકશો
- > **Social Studies:** સંસ્કૃતિ

Bonus Challenge (+5 marks)

આ પાઠ ના main character ની જગ્યાએ તમે હોત તો કેવી રીતે react કરત? ૫ વાક્ય માં લખો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** જો તમે ચંદ્રગુપ્ત હોત તો કયા ૩ સારા કાનૂનો બનાવત?
- Q2.** આ પાઠ માં તમને કયો ભાગ સૌથી interesting લાગ્યો?
- Q3.** આ topic માટે તમે વધારે શું જાણવા માગો?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic (ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય) વિશે ૫ વાક્ય નો essay લખો.
- P2:** આ વાર્તા ની drawing/painting કરો.
- P3:** આ વાર્તા ની timeline (time-line) બનાવો.

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati textbook

"ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય" વિશે વધારે online articles

balgujarati.com/std5/reading/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent	Good	Avg	Need Practice
Reading Speed	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Understanding	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Vocabulary	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Q&A Skills	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1

✓ ANSWER KEY - All Exercises

Exercise 1 - Q&A (12 marks):

1. ઈ.સ.પૂર્વે ૩૪૦ માં
2. ચાણક્ય
3. નંદ વંશ
4. મૌર્ય સામ્રાજ્ય
5. મેગસ્થનીઝ
6. જૈન ધર્મ

Exercise 4 - Match (5 marks):

1. 1 → E (Emperor)
2. 2 → D (Empire)
3. 3 → C (Scholar)
4. 4 → B (Cavalry)
5. 5 → A (Ambassador)

Exercise 2 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (d) ઈ.સ.પૂર્વે ૩૪૦ માં
2. Q2 → (b) ચાણક્ય
3. Q3 → (b) નંદ વંશ

Exercise 3 - T/F (5 marks):

1. 1. True
2. 2. False
3. 3. True
4. 4. False
5. 5. True

Exercise 5 - Summary (5 marks):

(Personal - any correct summary)

Sample idea: ૫૧૬ માં main events અને moral cover કરો.

Total: 32 marks + Bonus 5 = 37 (Self-Eval: 16 separate)

Reading Tips (વાંચન યુક્તિ)

- પ્રથમ વખત - ઝડપથી વાંચો (skim) - overview માટે
- બીજી વખત - ધીમે વાંચો - સમજવા માટે
- ત્રીજી વખત - main points underline કરો
- દરરોજ ૧ પાઠ વાંચો - ૩૫ દિવસ માં બધાં complete

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક સાથે પાઠ ની ચર્ચા કરો - એ સમજ વધારે
- મુશ્કેલ શબ્દો બાજુ માં લખો - vocabulary list
- દરરોજ ૧૫-૨૦ મિનિટ વાંચન જરૂરી
- પાઠ થી મળતો બોધ life માં apply કરો

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

_____

(Student Name)

has successfully completed

ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય (Chandragupta Maurya)

Std 5 Reading - Historical • GSEB Aligned

_____

Parent / Guardian

_____

Teacher / Date